

ENTREVISTA AMB L'ESCRITORA I INVESTIGADORA IRANIANA NAZANIN AMIRIAM SOBRE AFGANISTAN

“EUA intenta instal·lar un govern fort que li permeti la construcció d'un gasoducte i de bases militars sense sobresalts”

Salvador López Arnal

09/2009

www.rebellion.org

Nazanin Amirian és una escriptora i investigadora iraniana afincada a Barcelona. Un dels seus últims llibres publicats -Iraq, Afganistan, Iran: 40 propostes al conflicte de l'Orient Mitjà, Lengua de Trapo, maig 2007- conté, amb les seves pròpies paraules, “una pila d'informació relativa a les perverses mentides dels ianquis & company”.

En una recent columna publicada a Público -"Afganistan: Per què ens menteixen?"-, vostè preguntava com era possible entendre que la major coalició militar de la història de la humanitat, composta per unes quaranta nacions, equipada amb les armes més destructives i avançades mai fabricades, no hagi pogut controlar Afganistan després de vuit anys de setge. Deixi'm tornar-li la pregunta: per què Afganistan no ha estat controlada en la seva opinió?

Afganista, fins al 1978, era una zona d'influència de Rússia, Iran, Pakistan i Xina. És a partir d'aquesta data i amb l'agressió militar dels Mujaidins, promoguts en un primer moment per EUA, els seus aliats occidentals i Aràbia Saudita, quan la zona acull de forma violenta a aquests nous actors. Actualment, aquestes forces es neutralitzen mútuament, cap aconsegueix controlar Afganistan. Les aliances es presenten fràgils, com, per exemple, la de Pakistan o la de Hamid Karzai amb EUA. El president afganès, col·locat al poder per Washington, ara busca recolzaments a Teheran i Moscou. És per això que el govern d'Ahmadineyad, quatre dies després de les eleccions afganeses i sense que fins la data s'hagin comptat totes les urnes, felicita a Karzai per la seva reelecció. EUA, que no perdona la seva traïció, ni ineficàcia, planeja tancar el lloc de Primer ministre per limitar el seu poder, fins a trobar un recanvi viable per destituir-lo. Aquestes discrepàncies ja es van manifestar a la investidura d'Obama, a la que Karzai no va ser convidat: el seu lloc va ser ocupat pels seus adversaris: Abdullah (el candidat a les eleccions presidencials i empleat del Banc Mundial), Ghani, i Khalilzad (un oportunista afgano-estadunidenc, representant d'EUA davant l'ONU). Aquest mateix dia, Moscou va aprofitar l'enfadament de Karzai per oferir-li un suculent paquet d'armaments, tot i ser conscient de que Kabul no pot comprar armes a ningú que no sigui de la OTAN.

Comentant les eleccions afganeses, Tariq Alí ha assenyalat que Hamid Karzai governa un esquàlid narco estat, i que Wali Karzai, el seu germà, l'home més ric del país, treu benefici dels tràfics d'armes i droga i de la presència de la OTAN, que els dos candidats rivals de Karzai, que en el seu moment van formar part del govern,

“són dos pallassos anhelants de que Washington abandoni a Karzai i els posi a prova a ells” i que el propi Karzai està colligat amb religiosos fonamentalistes ultra reaccionaris de l'Iran occidental, “als que ha promès cinc carteres al govern i l'aprovació d'una llei encaminada a legalitzar la violència sexual en el sí del matrimoni”. Està d'acord amb aquest anàlisi i amb aquestes valoracions? Pot canviar quelcom la situació després de les eleccions afganeses?

EUA intenta instal·lar en aquest país un govern centralista fort, capaç d'establir seguretat perquè pugui construir el gasoducte Turkmenistan-Afganistan-Pakistan, i instal·lar les seves bases militars sense ensurts. Karzai ha estat incapaç d'això, pel que han llançat a Abdulah Abdulah, empleat del Banc Mundial i un veterà fonamentalista Mujaidin. EUA pretén preparar el terreny per un govern de coalició compost pels senyors de la guerra (els Mujaidins) i els talibans afeitats i barbuts. Tot i així, pels motius mencionats anteriorment -el xoc d'interessos entre els actors de l'escenari- cap fórmula que no sigui l'eliminació d'uns a favor d'altres podrà posar fi a les diverses guerres que estan succeint al país centreasiàtic.

Vostè apunta a l'article al que feia referència que el que alguns milers de talibans sense tancs, ni avions, hagin posat en ridícul a 100.000 soldats veterans i a mig milió de militars pakistanesos, és només un pretext per justificar l'enviament de més tropes, complint el desig del president Obama. Només un pretext diu vostè? Quin és aleshores el desig del president Obama?

Si l'objectiu d'Obama i els seus aliats és controlar Afganistan, per interessos geoestratègics i energètics, i pensen que la única via de fer-ho és l'enviament de més tropes per guanyar la batalla als seus rivals russos, iranians i xinesos, necessita com a pretext exagerar la potència dels talibans, ja que davant la opinió pública semblaria “immoral” (més enllà de la legalitat internacional) envair un país, bombardejar-lo i matar a centenars de milers de persones per interessos econòmics. Necessita embolicar el seu projecte per aquesta zona en un hal d'heroïcitat (“salvar el món del perill d'uns terroristes sense escrúpols”) i apel·lar a la necessitat de seguretat per tots. És el mateix truc que van utilitzar en el cas d'Irak. Van començar amb que Saddam era un dictador (per tant, el seu perill només afectava als seus propis ciutadans) i van seguir amb que tenia armes mortíferes i àntrax que arribaven a EUA, o que els seus míssils arribaven a Londres, etc, per inculcar als ciutadans occidentals la dimensió planetària de l'amenaça i el perill d'Iraq, i amb això poder intervenir. Passa el mateix amb els talibans: a la primera fase van dir que la seva barbaritat afecta només a la població del país; després, per poder envair i ocupar el país, els impliquen els atemptats de l'11-S, que al cap i a la fi seria un atemptat contra UN país, i ara diuen que són un perill per la humanitat ja que des de Pakistan poden fer-se amb les armes nuclears. Es recorda Hilary Clinton, fa mes i mig, deia que els Taliban estaven prop d'Islamabad? Ni en els dibuixos animats es pot il·lustrar una batalla entre uns desarrapats armats amb rifles de fabricació casolana i centenars de milers de soldats amb avions d'última generació, bombes, míssils, radars, etc. ...i que a sobre perdin!

Vostè sosté que el veritable escenari apunta a que la Organització de Cooperació de Shangai (OCS), fundada per Xina i Rússia al 2001, està apretant a la OTAN perquè abandoni la seva zona d'influència tradicional. Aleshores vostè creu que hi ha interessos comuns de Xina i Rússia en aquesta situació? Com apreten Rússia i

Xina a la OTAN perquè abandoni l'escenari afganès? Poden Rússia i Xina enfrontar-se a la OTAN?

El naixement de la Organització de Cooperació de Shangai (OCS) ha estat un dels esdeveniments més importants després de la Guerra del Golf Pèrsic a la zona, doncs qüestiona la nova doctrina internacional unilateralista auspiciada pels Estats Units. La OCS està composta per Xina, Rússia, les quatre repúbliques d'Àsia central -Tayikistan, Kazajstan i Kirkizistan i Uzbekistan-, i compta amb la Índia, Iran i Pakistan com a membres observadors, i amb la perspectiva d'integració de Brasil i Venezuela. O sigui, més de la meitat de la població del planeta. El seu objectiu és promocionar la cooperació i el desenvolupament comuns dels països membres. En aquesta línia, van incloure a la seva agenda el manteniment de la pau i l'estabilitat a la regió i inclús van constituir l'Estructura Regional Antiterrorista (RATS) amb seu a Tashkent, capital d'Uzbekistan.

L'existència d'aquesta Organització ofereix un nou enfocament sobre les qüestions de seguretat i això, evidentment, determina la presència de la OTAN en territori afganès. Rússia i Xina pretenen desallotjar a les tropes de la OTAN amb la ferma intenció de recuperar el que sempre va ser la seva tradicional esfera d'influència. Així, la OCS va exigir al 2004 un calendari de retirada de les forces armades nord-americanes de la regió.

Al mes de maig de 2005, el president d'Uzbekistan, Islam Karimov, dirigent de l'estat més fort de la regió, que fins aquest moment havia jugat a dues bandes amb Moscou i Washington, va haver d'enfrontar-se a uns greus disturbis armats organitzats per l'il·legal partit islàmic de Hizb-ut-Tahrir, que segons Karimov, rep ajuda de Washington, Afganistan i Pakistan. Per això va assenyalar Washington com a responsable de l'intent per desallotjar-lo del poder, i per això va exigir l'immediat desmantellament de la base estadounidenca de Janabad, pel compliment del qual va donar un termini de sis mesos.

Però Karimov era un aliat d'Israel i Estats Units ferm, molt ferm.

Efectivament. Karimov deixava enrere la seva aliança amb Israel i EUA, aquella que al 1997 els va dur a ser els tres únics països del món que, en el sí de les Nacions Unides, es van oposar a l'aixecament del bloqueig a Cuba. Ara s'apropa a la Federació Russa i a canvi Uzbekistan rep garanties de seguretat i cooperació militar i es facilita el seu ingrés al mercat lliure de la Comunitat Econòmica Euroasiàtica (CEEAA), composta per Rússia, Bielorrússia, Kazajstan, Kirguizistan i Tayikistan.

La postura del resident uzbek va ser aplaudida per Xina, amb el que va firmar un pacte estratègic sobre qüestions de "seguretat mútua front a amenaces externes, com forces separatistes i moviments guerrillers supranacionals", així com un acord per la construcció d'un gasoducte per valor de 600 milions de dòlars.

La reacció de l'Administració USA no es va deixar esperar. En el seu viatge a Kazajstan -segona ex-república de la URSS en extensió després de Rússia-, la secretària d'Estat nord-americana va sol·licitar al president del país, Nursultan Nazarbaev, l'autorització per construir un oleoducte que connectés els camps de petroli d'aquest país amb l'oleoducte Bakú-Tbilisi-Ceyhan. A la secretària d'Estat no se li escapava que en uns anys Kazajstan podrà arribar a produir més de 2,5 milions de barrils al dia.

Tot i que les companyies estadounidenques ja han adquirit el 75% del camp petroler de Tengiz, Xina es compromet a pagar 4,2 bilions de dòlars per l'empresa Petrokazajstan,

que controla 550 milions de barrils.

Des de Kirguizistan, la sort de la base militar de Manas està incerta. EUA ha aconseguit renovar el permís de la permanència de les tropes de la OTAN en aquesta estratègica base aèria, però en qualsevol moment la situació pot canviar.

Rússia necessita controlar les reserves energètiques de la zona per recuperar el seu estatus com a superpotència a la regió i per convertir-se en la columna del moviment de països No-OPEP a l'escenari de l'or negre. El valor estratègic de Rússia no procedeix dels seus recursos petrolers (disposa tan sols del 5% de les reserves mundials de petroli) sinó de la seva geografia: exerceix control sobre els oleoductes que es dirigeixen cap a Europa Central a través de la via segura del Mar Bàltic, davant la inestabilitat de les que travessen el Mar Negre i l'estret del Bosfor. A més, Rússia és propietària de la primera reserva de gas del planeta -el 32% de les reserves conegudes-, i la principal subministradora de gas dels països europeus.

Xina estudia la construcció d'un oleoducte que sortiria de Kazajstan, travessaria el seu país i acabaria al Pacífic, mirant a mercats de Japó i Corea.

Pel que fa a Rússia, Xina i la OTAN...

Sobre l'aliança russo-xinesa és cert que són unes relacions molt complexes. Xina i Rússia, dins de la OCS, van realitzar unes maniobres militars batejades com a "Missió de Pau 2007", al Chelyabinsk rus i al Xinjiang xinès, amb la finalitat de consolidar la seva aliança i demostrar la seva capacitat de reacció conjunta. Estan unides en expulsar a la OTAN d'Àsia Central.

Qui alimenta militar i políticament als talibans? Vostè quines creu que són les seves finalitats essencials?

La premsa espanyola presenta com a taliban tots els opositors al govern de Karzai i a la presència de la OTAN a Afganistan. Però els talibans, com un grup de fonamentalistes pashtuns recolzats per Pakistan i Aràbia Saudita, no són més que una de les desenes d'agrupacions armades que operen a aquest país. Més enllà dels seus noms, si donem una resposta a la pregunta de "A qui beneficia el caos a Afganistan?", trobarem a Estats mentors de dites organitzacions. Rússia, Xina i Iran pretenen que la OTAN surti de la zona. I ja que no ho farà per les bones després del seu fracàs de trobar a Bin Laden (!), els empantanaran el terreny perquè s'hi enfonsin. I com més soldats enviïn, millor.

Perquè es vegi fins a quin punt un país com Xina és perjudicat per la presència de la OTAN a aquesta regió, mirem enrere, quan el tsunami va arrasar Indonèsia. Doncs, sota el pretext d'ajuda a la població, Washington va construir una base militar a la província d'Aceh, propera a l'estret de Malacca, ruta que transporta el petroli que surt de l'Oceà Índic rumb a Xina. El pas següent en l'intent de bloquejar a Xina ha sigut dur la guerra d'Afganistan a Pakistan, on Pequín havia construït el port de Gwandar, a la província estratègica de Baluchistan, que a més li permetia conduir el petroli iranià, amb el que Xina s'abasteix en el 40% de les seves necessitats de cru, creuant Baluchistan, regió on operen els separatistes i extremistes islàmics de Jondol-lah (Soldats de Déu) d'ètnia Baluch, finançats per EUA, per fer-se amb el control del port de Gwandar.

En aquest escenari, la Índia tampoc permetrà que Afganistan torni a les mans dels pashtuns (Taliban) pro-pakistanesos, amb els que Obama pretén negociar, afirmant que són els “taliban moderats”.

El pla d'Obama d'augmentar les seves tropes a Afganistan -ruta obligada de traçar el gasoducte de Turkmenistan-Pakistan, fa aigües. El motiu: el sabotatge -realitzat per... patriotes, seguidors del destituït Musharraf, d'islamistes pashtuns?- als vehicles que transporten ajuda logística als seus militars a Afganistan des del pas del Khyber a Pakistan, que està tallat des de febrer. Per això el President nord-americà busca alternatives: utilitzar la ruta d'Iran, demanar la cooperació d'Uzbekistan previ premis de Moscou, o fer-se amb el control militar de Pakistan. Tot i que els combois de la OTAN ja transiten per les carreteres iranianes (sí, ho has llegit bé!) amb la bandera alemanya, la desconfiança mútua enterboleix la perspectiva.

Pel que fa a la ruta russa, EUA tem les exigències de Moscou a canvi: la no ampliació de la OTAN cap a Geòrgia i Ucraïna i la no instal·lació d'escuts antimíssils a Europa de l'Est.

Queda la tercera opció: aixafar tota la resistència a Pakistan, auspiciant un règim dictatorial, o balcanitzar-lo sota el pretext de “federalitzar-lo”, que de pas seria un regal a la Índia per la seva contribució en retenir l'ascens de Xina. Plans que es posen a prova a Baluchistan, una basta terra poc poblada, plena de petroli, gas i mines d'esmaragdes, a més de compartir fronteres amb Iran i el mar Aràbic. En aquestes aigües, per les que passa el 30% del petroli del món, Xina ha reconstruït el port Gwadar, fent enfadar a la Índia que vigila un oceà que porta el seu nom. Controlar aquest enclavament permetria a Obama, a més, paralitzar la construcció del gasoducte de Pau que conduiria el gas iranià cap a Pakistan i la Índia, per substituir-lo amb l'oleoducte Caspi-Afganistan-Pakistan, anul·lant les rutes d'hidrocarburs russo-irانيين, un somni que es converteix en malson per la rotunda oposició de dites potències. Rogozin, l'enviat rus davant la OTAN, ja ho va advertir: “mentre més apropen les seves bases a nosaltres, més fàcil ens és atacar-les”. Els irانيين pensen el mateix.

L'Administració Obama, vostè també apunta, ha dut el conflicte a Pakistan per controlar la província de Baluchistan. Aquest territori és ric en gas natural, té frontera amb Iran i el Mar Aràbic, per les aigües del qual passa el 30% del petroli mundial, deia. Fer-se amb aquest enclavament, torno a citar-la, “permetria a la OTAN paralitzar la construcció del gasoducte que conduiria el gas iranià cap a Pakistan i la Índia, per substituir-lo amb el gaseoducte Caspi-Afganistan-Pakistan, anul·lant les rutes russo-iranianes que injecten energia a l'economia xinesa”. Però, aquesta estratègia no és una estratègia d'altíssima tensió? No pot provocar el desmembrament i descontrol de Pakistan, a més de la resistència enèrgica de Rússia i Xina, ampliant-se el conflicte amb derivades insospitables?

Tingui en compte que les superpotències deixaran de ser-ho, en primer lloc, si no s'abasteixen amb energia i, en segon lloc, si permeten que els seus rivals i enemics tinguin el control sobre elles i les rutes del seu trànsit. Mentre Rússia tingui al seu territori la clau de l'oleoducte que porta el gas a Ucraïna i Alemanya, per exemple, podrà utilitzar-la com una arma per perviure i jugar a l'escenari mundial. La guerra al Caucas, a Iraq, la crisi amb Iran, el conflicte amb Venezuela, amb Bolívia... o sigui, les principals guerres del món, estan motivades per l'energia. Els costos i riscos d'aquesta tensió? El canvi de les

fronteres, la remodelació dels mapes i la redistribució de les zones d'influència.

Àsia Central i Orient Mitjà, en menys de trenta anys, han estat el territori més afectat pels canvis en els seus escenaris polítics, principalment perquè el 65% de les reserves del gas i petroli del món estan ubicades allí. Li dono alguns exemples d'això: a més de la caiguda de la URSS i de la revolució iraniana i la presa del poder pels islamistes anticomunistes, s'ha de sumar a Afganistan el derrocament del govern marxista, els cops d'Estat a Pakistan, la ocupació del Golf Pèrsic sota el pretext de salvar a Kuwait, per més tard envair i ocupar Iraq, el gir a la dreta en la política exterior de la Índia (de fet, acabar amb el moviment dels No Alineats)... Aquests són alguns dels canvis produïts en aquesta regió, inimaginables fa 40 anys.

Li sorprèn que hi hagi plans per canviar el mapa de Pakistan. Però si al 1971 li van treure de les seves entranyes un territori per anomenar-lo Bangladesh i declarar així la seva independència!

Vostè no pensi en termes d'una guerra mundial clàssica desenvolupada a Europa. Les potències han après a resoldre les seves discrepàncies fora de les seves pròpies fronteres: a Iugoslàvia, Iran, Iraq, Afganistan, Somàlia (li remeto sobre aquest últim país a un article que vaig escriure sobre els pirates somalis).

En l'escenari que vostè dibuixa, quin és el paper d'Israel? No juga en aquest sagnant partit?

Sí, clar que juga el seu paper. Les firmes de petroli israelianes així com les seves empreses d'armes, han envaït Àsia Central. El mateix ha fet Turquia.

Israel ha estat present a la guerra d'Iraq, i és qui atia el foc de la guerra contra Iran (tot i la desgana d'Obama)...

El seu paper és primordial en la construcció de l'oleoducte Baku-Tiflis-Ceyhan (Azerbaidjan-Geòrgia i Turquia), tres països integrats a la OTAN i aliats d'Israel, que uneix el mar Caspi amb el Mediterrani oriental, rodejant Rússia.

A Azerbaidjan, país que abasteix el 25% de les necessitats energètiques del país hebreu, així com a Turquia, Israel participa de pas en el negoci de la vigilància de les rutes de petroli per les amenaces de diferents guerrilles, militaritzant aquests corredors. El projecte de construir un oleoducte submarí que uneixi el port de Ceyhan de Turquia amb el d'Ashkelon d'Israel, a part de cobrir les necessitats d'aquest país, li permetrà reexportar-lo als demés països d'Àsia (Índia, Orient Llunyà), traient-li el mercat a Rússia, Iran i Aràbia.

I pel que fa a Iran, pot respirar tranquil·la? Està fora del punt de mira?

No! Iran s'enfronta amb tres enemics que persegueixen diferents objectius: EUA i els seus aliats occidentals que estan darrere de la segona reserva del gas i del petroli del món, a més de voler controlar el país per la seva posició geoestratègica; Israel que, davant la presència d'un Iran fort a la regió, no pot ser la força hegemònica, sense oblidar que a més és Iran qui impedeix que Israel construeixi un oleoducte des d'Iraq fins el port de Haifa al seu país (d'aquí l'enorme pressió a Obama perquè li permeti bombardejar Iran). Per últim, hi ha els països àrabs (Egipte, Aràbia i Jordània) molt molestos per la influència

d'un Iran (persa-xiita) a les seves zones d'influència tradicional, els espais àrabs-sunnites que ells controlaven, com Palestina, Síria, o els països del Golf Pèrsic.

La doctrina Dual Containment Policy, la “doble contenció”, elaborada per Henry Kissinger postulava contenir el creixement econòmic i militar, així com el desenvolupament social d'Iraq i Iran, mitjançant una política de desgast equitatiu i paral·lel i evitar així que cap dels dos acabés qüestionant l'hegemonia i el lideratge del seu verdader baluard a la regió, Israel, impedit que es rebel·lessin contra la seva política expansionista. Amb la guerra Iran-Iraq, ambdós països ens vam destruir mútuament; després, des de 1991 fins ara, han acabat per enviar a Iraq a l'Edat de Pedra. Ara toca contenir a Iran.

Pel demés, quin paper juguen potències occidentals com Gran Bretanya i Alemanya en aquest conflicte que no dirigeixen?

EUA, sense el recolzament d'Alemanya, Gran Bretanya i França, no podia ni pot mantenir-se a Afganistan. El que passa és que almenys Alemanya i França, que col·laboren amb Washington perquè necessiten fer-se amb aquestes fonts d'energia, no enllacen la seva sort amb la d'EUA, justament perquè energèticament estan atrapats per Rússia. Estan al mig i juguen el seu paper maniobrant.

Espanya s'empara per la seva permanència en que la intervenció a Afganistan es va fer sota el paraigües de la ONU. Quin és segons la seva opinió el paper d'Espanya en aquesta situació? Què fa un país com Espanya en un lloc com aquest?

Primer: Espanya és membre de la OTAN, i com a tal, està obligat a sotmetre's als comandaments d'aquesta organització militar.

Segon: la seva permanència a Afganistan -ara, a més, amb entusiasme!- és causa de la devoció cega i inexplicable que sent el president Zapatero per Obama.

També s'ha de tenir en compte que Espanya a canvi rebrà recompenses i incentius. Imagini's que avui abandonés Afganistan. Quina seria la reacció d'EUA, Alemanya o França? Quines mesures prendrien contra el govern socialista? Donada la falta de confiança en sí mateix que desprèn el govern del senyor Zapatero, prefereix no tenir agitacions exteriors per poder atendre la ofensiva interna imparabile del Partit Popular.

Fins que no hi hagi una opinió pública contrària a la permanència d'Espanya al país afganès, el govern no revisarà la seva postura.

El mes de maig de 2009, recordava també Tariq Alí, Graham Fuller, l'antic cap de la CIA a Kabul, publicà un anàlisi sobre la crisi de la regió. Fuller ha afirmat que Obama “s'ha endinsat pel mateix camí recorregut per George Bush i que va portar al fracàs a Pakistan”, que l'us de la força no portarà la victòria i que els talibans són tots ètnicament pashtuns i que és una fantasia pensar que es pugui segellar la frontera entre Pakistan i Afganistan”. Tan caòtica és la situació?

Pakistan és, igual que Israel, un Estat creat amb criteris religiosos i no entorn a un grup ètnic. Són Estats impossibles!

No poden segellar aquestes fronteres ja que els pashtuns i els baluches estan en ambdós costats, pel que l'Administració Obama amb l'expressió AF-Pak pretén remodelar aquests dos països: primer esborrar les seves fronteres, per després crear un Baluchistan i un Pashtunistan; la resta es mantindria (o no) sota la denominació d'Afganistan i Pakistan... I això només és per començar.

Nota final de NA sobre la cimera del Caspi en la que s'ha exclòs la presència d'Iran

La primera crisi de la política exterior del règim després de les eleccions. Iran no ha estat convidat a la cimera dels països costers del Mar Caspi, tot i els acords previs que exigeixen la presència de tots els membres. És un atemptat contra els interessos nacionals d'Iran, en part per la mala gestió i la pitjor imatge que dona la República Islàmica al món, sobretot després de les eleccions presidencials i el Cop d'Estat dels militars a favor d'Ahmadineyad, la massiva detenció dels exministres i alts càrrecs del règim i els defensors del reformisme.

És una advertència a Iran i un nou bloc antiiranià en l'escena internacional.

Aquest llac, abans de la caiguda de la URSS, pertanyia a Iran i a la Unió Soviètica. Avui les fronteres marítimes d'aquest mar interior fan de frontera amb Azerbaidjan, Kazajistan, Turkmenistan, Iran i Rússia. La regió del Caspi és una de les més riques en petroli i gas del món i les disputes sobre la part que correspon a cadascun segueixen sense resoldre's.

El polèmic projecte de Turkmenistan de construir un gasoducte sobre el llit marí per poder exportar gas a Europa a través del projecte Nabucco és un altre ingredient que irrita a Iran, i també a Rússia.